

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Asianumero 249/2172/2018

Loppuselvytyk, Valtion erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen sekä siihen liittyviin kokeiluihin

Lyhyt yhteenveto hankkeesta

Hankkeessa kehitettiin koko Kalajoen kaupungin kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuenyhteinen toimintamalli, jonka lähtökohtana on hyvinvoiva yhteisö ja lapset. Tähtäimenä on ollut positiivinen ja kehittämismyönteinen työote ja ilmapiiri, jossa kaikkien toimijoiden on hyvä olla, toimia ja kehittyä. Kehittämispöcessin aikana vahvistetaan henkilöstön kollegiaalista tukea ja minäpystyvyyden tunnetta. Kehittämispöcessissa tavoiteltiin inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistumista, jota tuetaan käyttöön ottamalla monipuolisia menetelmiä

Miten hanke on käytännössä toteutettu? Työnjako ja aikataulu

Hankkeen parissa työskenteli tiiviimmin erityisopetuksen koordinaattori, varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja Merenojan yhtenäiskoulun rehtori. He koordinoivat hanketta. Erytisen tärkeässä asemassa olivat erityisopetuksen koordinaattori ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jotka vastasivat hankkeen viestinnästä.

Hanke aloitettiin tammikuussa 2019 aloituspalaverilla, jossa täsmennettiin hankkeen tavoitteita. Kevään aikana aloitettiin kuntakohtaisten oppimisen tuen käytänteiden kehittäminen. Työ aloitettiin tekemällä henkilöstölle oppimisen tuen järjestämisestä kysely.

Kyselyn avulla kerättiin opettajien näkemyksiä tuen järjestämisestä, sen vahvuuksista ja kehittämiskohteista.

Kehittämisentyön tukena oli tukea tuen järjestäjille II -koulutus, johon hankkeen koordinoijat osallistuivat. Hyvinvoiva, oppiva lapsi ja nuori -käsikirja esiteltiin TTJ-messuilla 1.11.2019. Keväällä ja syksyllä 2020 toimintamallia on otettu käyttöön.

Kehitystyötä kuvaa parhaiten hyvän käytännön tai lupaavan innovaation soveltaminen omaan toimintaan.

Tavoitteet, toiminta ja tulokset

Hankkeen / toiminnan tavoite 1

Yhtenäistetään kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuen toimintatavat laatimalla toimijoiden ja yhteistyötahojen käyttöön käsikirja. Yhteiset käytännöt kolmiportaisessa tuessa eri yksiköissä. Yhtenäiset käytännöt selkeyttävät lapsen tuen jatkumista siirryttäessä varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Toiminta, jolla tavoitteeseen on pyritty

Hankkeen aikana laadittiin kasvun, oppimisen ja koulunkäynnintuen toimintatavat yhtenäistävä käsikirja, johon on kuvattu kolmiportainen tuki ja kuntakohtaiset toimintatavat. Tähän työhön saimme tukea tuen järjestäjien II -koulutuksesta. Koulutuksen kustannukset katettiin kunnan omasta täydennyskoulutukseen varatusta budjetista. Erytisopetuksen koordinaattori ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuivat hankkeen aikana myös oppimisen tuen foorumiin, josta he saivat arvokasta tietoa meidän työhön. Käsikirja esiteltiin TTJ-messuilla 1.11.2019. Vuonna 2020 toimintamalleja on otettu käyttöön. Käyttönotossa erityisopetuksen koordinaattorin ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanos on ollut tärkeä. Toimintamalleja ja -periaatteita on käyty läpi myös rehtorikokouksissa.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteen osalta saavutettiin

Hankkeen aikana on yhtenäistetty kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuen toimintatapoja kunnassa. Kunnan sisällä meillä on nyt yhtenäiset toimintatavat riippumatta mikä koulu tai varhaiskasvatuksen yksikkö on kyseessä. Hankkeen aikana on työstetty ja laadittu hyvinvoiva, oppiva lapsi ja nuori- käsikirja. Käsikirja on henkilöstön apuna oppimisen tuen järjestämisessä.

Hankkeen/toiminnan tavoite 2

Koulun pedagogiset lomakkeet muokataan varhaiskasvatukselle sopivaksi.

Toiminta, jolla tavoitteeseen on pyritty

Varhaiskasvatus on muokannut perusopetuksen pedagogisia lomakkeita omaan toimintaan sopiviksi. Varhaiskasvatuksessa on otettu kolmiportainen tuki käyttöön.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteen osalta saavutettiin

Perustyö tehty hankkeen aikana. Tällä hetkellä kolmiportaisen tuen käytänteitä jalkautetaan kaupungin kaikkiin varhaiskasvatuksen yksiköihin.

Hankkeen toiminnan tavoite 3

Päivitetään hankkeen seulasuunnitelma.

Toiminta, jolla tavoitteeseen on pyritty

Hankkeen aikana on päivitetty varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen havainnointi- ja arviointimenetelmät eli seulasuunnitelmat. Seulasuunnitelman mukaisia testejä ja materiaaleja on hankittu erityisopettajien käyttöön.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteen osalta saavutettiin

Koko kuntaa koskevat havainnointi ja arviointimenetelmät ovat apuna varhaisessa puuttumisessa oppimisen haasteisiin. Tämä vahvistaa lasten tasapuolista oikeutta saada varhaista tukea oppimiseensa.

Hankkeen toiminnan tavoite 4

Tukimuodot rakennetaan positiivisen pedagogian ja vahvuusperustaiselle opetukselle ja oppimiselle.

Toiminta, jolla tavoitteeseen on pyritty

Hankkeen aikana lokakuussa 2019 toteutettiin henkilöstölle koulutusta positiivisesta ja vahvuusperusteisesta pedagogiasta. Kouluttajana toimi Erja Sandberg. Koulutus oli asennekoulutusta ja se oli yhteinen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteen osalta saavutettiin

Henkilöstö on saanut koulutusta positiivisesta ja vahvuusperustaisesta oppimisesta. Näitä asioita pyritään pitämään henkilöstön välisissä keskusteluissa esillä, jotta periaatteet siirtyisivät jokaisen henkilökunnan jäsenen toiminnan perustaksi. Positiivisen pedagogiikan periaate näkyy lapsen hyväksymisenä ja arvostamisena juuri sellaisena kuin hän on. Asioihin suhtaudutaan myönteisesti ja keskitytään hyvään. Lapsen kohtaamisessa näkyy välittäminen ja usko lapsen mahdollisuuksiin.

Hankkeen toiminnan tavoite 5

Tuetaan, ohjataan ja koulutetaan henkilöstöä heidän valmiuksissaan tukea lasta ja valmennetaan heitä yhteisopettajuuteen.

Toiminta, jolla tavoitteeseen on pyritty

Yhteisopettajuudesta järjestettiin kunnan opettajille koulutus 23.2.2019. Uuden yhtenäiskoulun henkilökunta on tehnyt itselleen ja tiimilleen tavoitteet yhteisopettajuudessa kehittymiseensä. Uuden yhtenäiskoulun tilat tukevat yhteisopettajuutta. Yhteisopettajuus ja yhteistyö on nostettu uuden yhtenäiskoulun painopistealueeksi. Varhaiskasvatuksessa on järjestetty hankkeen ajan pedagogisia iltapäiviä. Alussa iltapäivät koskivat ingluusiota, positiivista pedagogiaa ja osallisuutta. Toisena vuonna aiheet liittyivät neuropsykiatrisiin asioihin. Tänä vuonna aiheet liittyvät eri ammattiryhmien työkuviin ja pedagogiikkaan. Iltapäivissä on mietitty yhteistä arvopohjaa,

oppimiskäsitystä, vuorovaikutusta ja työn tavoitteita. Iltapäivien avulla on pyritty luomaan ja kehittämään ryhmän yhteistä pedagogiikkaa.

Perusopetuksen puolella haluttaisiin järjestää toiminnallista koulutusta esim. hahmottamiseen, matemaattisiin perusvalmiuksiin, motoriikkaan, muistiin jne. Koronatilanne haastanut toteutumisen.

Konkreettiset tulokset, jotka tavoitteen osalta saavutettiin

Hankkeen aikana ollaan pystytty lisäämään ja syventämään henkilöstön tietämistä ja osaamista. Pedagogiset iltapäivät ovat jatkuneet hankkeen päättymisenkin jälkeen. Koronatilanteen hellittäessä toiminnallisia koulutusiltapäiviä on halu järjestää perusopetuksen puolelle

Miten kehittämisen kohderyhmät osallistuivat kehittämistyöhön (esimerkkejä, kerättyjä palautteita, oivalluksia onnistumisista ja haasteista)?

Kohderyhmät ovat osallistuneet koulutuksiin, vastanneet kyselyyn kolmiportaisen tuen järjestämisestä, sen vahvuuksista ja kehittämiskohteista, saaneet antaa palautetta käsikirjasta ja vaikuttaa pedagogisten iltapäivien sisältöihin.

Miten hankkeen toimintaa, tuloksia ja vaikutuksia on arvioitu?

Hankkeen kuluessa henkilöstö on saanut antaa palautetta ja heitä on kuultu. Isompaa kirjallista kyselyä hankkeen toiminnasta, tuloksista ja vaikutuksista ei ole järjestetty. Eri ryhmien palaverista olemme kuitenkin saaneet arvokasta palautetta yhteisten toimintatapojen merkityksestä ja vaikutuksista esim. koulutoimiston työhön.

Mitä tekemisestä opittiin? Kiteytä keskeisimmät opit, havainnot ja haasteet (Opit voivat liittyä sekä prosessiin että kehitettyihin ratkaisuihin.)

Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä on antoisaa ja arvokasta. Yhteistyötä olisi hyvä jatkaa tiiviinä ja säännöllisenä. Yhteisen ajan löytäminen on välillä haastavaa. Yhteiset palaverit kannattaa varata heti jo pidemmälle ajanjaksolle. Henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kannalta koko kuntaa koskevat toimintaperiaatteet ovat ensiarvoisen tärkeitä tasa-arvon toteutumisen kannalta.

Miten hankkeesta/toiminnasta on tiedotettu?

Hankkeesta on tiedotettu eri ryhmien palaverissa ja kokouksissa. Pedanetissa on tietoa hankkeesta, sieltä löytyy Hyvinvoiva, oppiva lapsi ja nuori -käsikirja ja sinne on kerätty materiaaleja koulutuksista. Käsikirjaa on esitelty TTJII-messuilla.

Jatkuuko toiminta hankekauden jälkeen?

Kyllä, omalla rahoituksella.

Tuotokset

Tuotos 1

Toimintamalli

Kuvaus

Hankkeen aikana on kehitetty Kalajoen malli kolmiportaisen tuen järjestämiseen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Toimintamallia on kuvattu Hyvinvoiva, oppiva lapsi ja nuori -käsikirjaan.

Saatavuustiedot, www-osoite tms.

<https://drive.google.com/file/d/16GZydMOZuyjDBKTA1iy3FitX5iHgXu3E/view?usp=sharing>

Tuotos 2

Julkaisut, www-sivu, yms.

Kuvaus

Hyvinvoiva, oppiva lapsi ja nuori -käsikirja

Saavutettavuustiedot, [www-osoite tms.](#)

<https://peda.net/kalajoki/peruskoulut/my/koulutuksellinen-tasa-arvo-hanke/hyvinvoiva-oppiva-lapsi-ja-nuori?session-tdid=b13644f0-caee-46a7-83b1-bb2cee09a86f&sessionhistory=827a88bc-77ef-11eb-b378-f8f21e97e2d1%2C35c98c=a-7800-11eb-a25c-f8f21e97e2d1>

Tuotos 3

Julkaisut, [www-sivut](#), yms.

Kuvaus

Pedanettiin on tallennettu tietoa hankkeesta ja sen tavoitteista. Sinne on kerätty materiaaleja myös hankkeen aikana järjestettyyn koulutukseen ja muuhun materiaaleihin. Sivustolta on linkki myös sähköiseen käsikirjaan.

Saatavuustiedot, [www-osoite tms.](#)

<https://peda.net/kalajoki/peruskoulut/my/koulutuksellinen-tasa-arvo-hanke>

TALOUSARVIO

Menot

Henkilöstömenot, palkat sivukuluineen 2019-2020	10 747 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat;	0 €
Laitehankinnat	0 €
Palvelut; Es Pedagogica	3600 €
Vuokrat	0 €
Matkamenot; majoitus ja ravitsemus	869 €
Muut menot; Niilo Mäki Säätiö ja EL Early Learning kirjallisuus	2 529 €
Menot yhteensä	17 745 €

Tulot

Hankkeesta saadut tulot yhteensä	0 €
Hankkeen muu rahoitus	
EU-rahoitus	0 €
Muu julkinen rahoitus	0 €
Yksityinen rahoitus	0 €
Muu rahoitus yhteensä	0 €